

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **M. D.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. 10. 2009, č. j. 9 Ca 208/2009 – 18,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 5. 10. 2009, č. j. 9 Ca 208/2009 – 18, byla zamítnuta žádost žalobce (dále jen „stěžovatel“) o osvobození od soudních poplatků a současně i žádost o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 10. 6. 2009, č. j. MV-30040/VS-2009, kterým byl zamítnut rozklad stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 16. 2. 2009, č. j. OAM-1293-8/TP-2009, jímž byla podle ust. § 75 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zamítnuta jeho žádost o povolení trvalého pobytu na území České republiky. V odůvodnění usnesení městský soud uvedl, že vzhledem k tomu, že výše průměrné čisté mzdy manželky stěžovatele významně převyšuje nezbytné náklady jeho rodiny, nelze dospět k závěru o nedostatečnosti majetkových a sociálních poměrů stěžovatele, které by odůvodňovaly osvobození od soudních poplatků.

Proti tomuto usnesení podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Namítal, že svou žádost odůvodnil potvrzením o svých osobních, majetkových a výdělkových poměrech. V tomto potvrzení uvedl, že žije ve společné domácnosti s manželkou a synem. Městský soud však posuzoval

společnou domácnost tak, jako by v ní stěžovatel žil pouze s manželkou. Skutečnost, že ve společné domácnosti žijí tři osoby, a nikoli pouze dvě, má zásadní vliv na výši nákladů celé domácnosti. V tomto případě totiž životní minimum celé domácnosti činí 7440 Kč. S ohledem na tuto skutečnost se zvyšují i náklady na bydlení, které pro tříčlennou domácnost dosahují v Praze výše 10 140 Kč. Celkové normativní náklady jsou tedy 17 580 Kč měsíčně. Tyto náklady jsou navíc pouze normativní, skutečné náklady na bydlení domácnosti stěžovatele činí 13 000 Kč. Skutková podstata, ze které městský soud vycházel, tedy neodpovídá skutečnosti a nemá oporu ve spisech. Městský soud nesprávně posoudil právní otázku, když stěžovateli nepřiznal nárok na osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce. Zástupce měl být stěžovateli ustanoven, neboť jsou u něj předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a ustanovení zástupce je zapotřebí k ochraně jeho práv. Příjmy stěžovatele, resp. jeho manželky, převyšují nezbytné náklady pouze nepatrně a rozhodně nepostačují k hrazení soudních poplatků a nákladů na právní zastoupení. Stěžovatel sám nemá právnické vzdělání a věc, kvůli které podal žalobu, je natolik právně složitá, že sám není schopen chránit svá práva. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle ust. § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.

Z citovaného ustanovení vyplývá, že je jednoznačně povinností účastníka řízení, který se domáhá osvobození od soudních poplatků, aby doložil, že nemá dostatek prostředků. Pokud tuto povinnost nesplní, soud výdělkové a majetkové poměry sám z úřední povinnosti nezjišťuje.

V daném případě stěžovatel na výzvu městského soudu předložil potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech ze dne 18. 9. 2009, v němž uvedl, že je ženatý a neuvedl, že by měl nějaké vyživovací povinnosti. Dále uvedl, že sám nemá žádné příjmy, nevlastní žádný majetek větší hodnoty, nemá žádné závazky a že průměrná čistá měsíční mzda jeho manželky, s níž žije ve společné domácnosti, činila za předcházející kalendářní čtvrtletí 23 333 Kč.

Městský soud tedy nepochybil, jestliže při posuzování žádosti o osvobození od soudních poplatků, vycházel z údajů, které měl k dispozici od stěžovatele, a na jejich podkladě posoudil jeho žádost o osvobození od soudních poplatků. Skutečnost, že ve společné domácnosti žije i jejich nezletilý syn, stěžovatel neuvedl. Stěžovatel svým podpisem na potvrzení prohlásil, že údaje, které uvedl, jsou pravdivé a že nezamlčel žádné

okolnosti, které by mohly mít vliv na rozhodování soudu. V případě, že výzvě nerozuměl nebo nebyl schopen potvrzení sám vyplnit, nic mu nebránilo v tom, aby tyto skutečnosti sdělit soudu. Skutečnosti uvedené stěžovatelem v potvrzení v žádném případě neodůvodňovaly jeho osvobození od soudních poplatků a v důsledku toho ani ustanovení zástupce z řad advokátů.

V této souvislosti Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatel má v případě, že došlo ke změně jeho osobních, majetkových nebo výdělkových poměrů, možnost znovu požádat o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o žalobě.

Nejvyšší správní soud proto z důvodů výše uvedených kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a ministerstvu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. března 2010

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu